

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Timofti Vladimir,
judecători – Cobzac Elena și Turcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de inculpatul Prepelița Vasile prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 mai 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, în cauza penală privind-l pe

*Prepelița Vasile xxxxx, născut la data de xxxxxx,
originar și domiciliat în mun. xxxxxx*

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 07.12.2016 - 23.05.2017;
2. Instanța de apel: 01.09.2017 - 21.11.2017;
3. Instanța de recurs: 27.11.2018 – 16.01.2019.

Asupra recursului ordinar, în cauză în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 23 mai 2017, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Prepelița Vasile a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 al. 2, lit. c), d) și 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal și în conformitate cu art. 84 al. 1 Cod penal i-a fost stabilită definitiv pedeapsa sub formă de 4 ani și 6 luni închisoare fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași hotărâre a fost condamnat și Dragunov Evgheni, în privința căruia decizia este irevocabilă.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, la data de 27.07.2016, aproximativ ora 19:30 min., Prepelița Vasile, având scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, prin acces liber a pătruns în apartamentul cet. Malinici Andrei, situat în mun. Chișinău, str. A. Șciusev 102 ap. 23, de unde intenționat a sustras pe ascuns o pereche de pantofi bărbătești de marcă „Bata” confecționați din piele întoarsă de culoare sură la preț de 1700 lei și o pereche de pantofi bărbătești de marcă „Bagatt” confecționați din piele întoarsă de culoare bej la preț de 2700 lei, astfel cauzând părții vătămate Malinici Andrei un prejudiciu material în sumă 4400 lei, ce constituie proporții considerabile.

Tot el, Prepelița Vasile la 15.01.2017, aproximativ la ora 14:30 min., aflându-se în mun. Chișinău, str. Alexei Șciusev intersecție cu strada Petru Movilă, acționând de

comun acord și împreună cu Dragunov Evgheni, cu scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, sub pretextul de a efectua un apel telefonic, în mod deschis au sustras din mâna lui Brînză Ion un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J3”, cu numere IMEI xxxxx și xxxxx, în valoare de 3 600 lei și de pe cap o căciulă de culoare albastru-închis, cu inscripția „FBI” în valoare de 100 lei, după care cu bunurile sustrate au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile, în sumă totală de 3 700 lei.

3. Fără a contesta vinovăția, apărătorul Dodica Ruslan în interesele inculpatului Prepelița Vasile, a declarat *apel*, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței judecătoreiei Chișinău sediul Buiucani din 23.05.2017, în partea aplicării pedepsei inculpatului Prepelița Vasile în conformitate cu prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală și art. 90 Cod penal, stabilindu-i pedeapsa definitivă 4 ani 6 luni, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de 1 an.

Apelantul consideră că, reieșind din gravitatea infracțiunilor incriminate, gradul prejudiciabil al faptelor săvârșite și persoana inculpatului Prepelița Vasile, atitudinea acestuia după comiterea infracțiunii, atitudinea acestuia față de fapta comisă, intenția și aportul său în vederea reparării benevole a pagubelor material prin restituirea bunurilor sustrate, căința sinceră, instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea aspră față de inculpat, considerând neîntemeiat că în cazul de față este rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa închisorii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, a fost respins, ca nefondat, apelul apărătorului Dodica Ruslan în interesele inculpatului Prepelița Vasile, cu menținerea sentinței primei instanțe.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că, inculpatul Prepelița Vasile a săvârșit anume infracțiunile imputate.

Totodată, potrivit materialelor cauzei, inculpatul Prepelița Vasile, în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cauza fiind examinată în instanța de fond în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel a considerat că, instanța de judecată a ținut cont, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului, de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-i pedeapsă corectă, echitabilă și legală, și anume: de caracterul prejudiciabil al infracțiunii - că se atribuie la categoria celor mai puțin grave și respectiv grave, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lor, de persoana inculpaților, care anterior au mai comis mai multe infracțiuni fiind și condamnați pentru comiterea lor.

Astfel, Prepelița Vasile, ultima dată a fost condamnat prin sentința Judecătoreiei Centru, mun. Chișinău din 23.09.2016, în baza art. art. 287 alin.(1), 349 alin.(1¹) Cod penal - 11000 lei amendă, și chiar dacă la momentul comiterii infracțiunilor imputate dânsul avea antecedente penale stinse, din cele menționate supra rezultă faptul că

dânsul n-a stat pe calea corijării și îndreptării, iar pedepsele anterioare nu și-au atins scopul.

Din aceste considerente, instanța de apel a conchis că, pedeapsa închisorii, numite în privința lui Prepeleța Vasile nu poate fi alta, decât cu executare în penitenciare de tip semiînchis.

Totodată, instanța de apel a considerat că, în privința inculpatului nu pot fi aplicate nici prevederile art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei, or, deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat convingerea ei.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, în cazul în care instanța de judecată a constatat circumstanțe atenuante și a redus pedeapsa, în același rând și în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, aceste circumstanțe nu mai pot servi, repetat, temei de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a considerat că, argumentele apelantului de a aplica inculpatului o pedeapsă mai blândă, sub formă de închisoare cu suspendarea executării ei pe o anumită durată de probațiune, nu sunt fondate și dacă vor fi acceptate asemenea argumente, pedeapsa aplicată nu-și v-a atinge scopurile de îndreptare și reeducare a persoanei condamnate. Or potrivit prevederilor art. 61 alin. (2) Codul penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cit și a altor persoane.

Astfel, instanța de apel a conchis că, pedeapsa numită lui Prepeleța Vasile este legală și întemeiată, proporțională faptelor comise, cât și circumstanțelor reale și personale, corect constatate de către instanța de fond, sentința fiind legală și întemeiată.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpatul Prepeleța Vasile, la data de 12 noiembrie 2018, declară **recurs ordinar** prin care solicită casarea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 23 mai 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată pedeapsa mai blândă cu aplicarea art. 90 Cod penal invocând că are la întreținere un copil minor și părinții foarte bătrâni și bolnavi care au nevoie de sprijinul și ajutorul său.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod procedură penală, procurorul a depus referință, prin care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că, recurentul nu s-a referit la vreun temei din cele indicate la art. 427 alin.(1) Cod de procedura penală, de fapt, exprimându-si dezacordul cu măsura de pedeapsa stabilită de către instanțele

judecătorești inferioare în baza art.art.186 alin.(2) și 187 alin.(2) Cod penal, solicitând stabilirea unei pedepse mai blânde.

Potrivit materialelor dosarului indică acuzarea, că decizia motivata a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21.11.2017, a fost pronunțată pe data de 19.12.2017 și tot în aceeași zi i-a fost înmânata inculpatului, V. Prepelita, contra semnătură (f. d. 187).

În astfel de împrejurări, menționează procurorul că, termenul de declarare a recursului ordinar de către inculpat, împotriva deciziei instanței de apel, pronunțată integral la 19.12.2017, a expirat la 19.01.2018, iar recurentul a depus recursul la 12.11.2018 (f. d. 227).

Asemenea circumstanțe certifică faptul că termenul de 30 de zile de contestare cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, stabilit prin prisma art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat de recurent, fără a fi invocate careva argumente plauzibile privind depunerea tardivă a contestației.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosar și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 231 alin. (3) și (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată.

Sub acest aspect și cu referire la recursul declarat la 12 noiembrie 2018 de către inculpat (*pct. 5. din decizie*), se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat decizia motivată la 19 decembrie 2017, în prezența inculpatului, acestuia fiindu-i înmânată copia deciziei motivate, fapt ce se confirmă prin recipisa semnată de ultimul (f. d. 187).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 19 decembrie 2017, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 23 ianuarie 2018.

Totodată, recursul ordinar al inculpatului, potrivit ștampilei de pe plic, a fost depus la oficiul poștal la 07 noiembrie 2018 și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție pe 12 noiembrie 2018, adică peste termenul prevăzut de lege, peste aproximativ 1 an de zile (f. d. 227-228).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală nu prevede repunerea în termen a recursului, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Concomitent și jurisprudența CEDO menționează despre dezavantajarea unei părți față de alta, în situația în care instanța extinde termenul legal de contestare a unei hotărâri judecătorești definitive, se face atingere principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 CEDO (a vedea Hotărârea Chirea versus Republica Moldova).

Astfel, odată ce recursul ordinar, este declarat peste termen, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

7. Conform art. art. 432 alin. (1), (2) pct. 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Prepelița Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 ianuarie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie